گزارش شهرآرا درباره عوامل اوج‌گیری کووید۱۹ در مشهد؛ از رویکرد محدودیت و رفع محدودیت تا حضور ویروس انگلیسی

کرونا؛ همه ما مقصریم!

الهام مهدیزاده
e.mahdizadeh@shahraranews.ir

گزارش روز

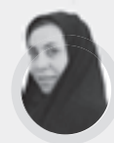

دوباره نقطه سر خط. بعد از یک سال و چند ماه دوباره برگشتیم به همان روزهای پراسترس کرونازده، به آمار ۴۰۰فوت در روز، به نقشه یکدست قرمز رنگ کشور، به پاس‌کاری مسئولان و برای پیداکردن مقصر اصلی بازگشتمان به همان روزهای اول، به نقطه سر خط و روز از نو با کرونا. مسئولان، مردم و سهل‌انگاری آنان را اصلی‌ترین دلیل لجام‌گسیختگی کرونای وحشی در این روزها می‌دانند. می‌گویند مردم عید نوروز همه آنچه را که برای پروتکل‌های بهداشتی و رعایت آن در نظر گرفته بودند، با سفر و مهمانی و دورهمی برهم زدند.

اما چه کسانی زمینه اصلی اوج‌گیری کرونا بودند؟ مجلسی‌ها و افرادی چون حسین‌علی شهریاری، رئیس کمیسیون بهداشت و درمان، خود ستاد ملی مقابله با کرونا را مقصر اصلی شکل‌گیری موج چهارم می‌دانند.

آنچه درباره موج‌های کرونا می‌توان اشاره کرد، این است که کرونا با موج‌هایش، فصلی یک‌بار با سیاست‌های محدودیت و رفع محدودیت سراغ همه آمد. به عبارتی هر سه ماه، روی موج کرونا و دردسرهایش قرار گرفتیم. فروردین ۹۹ موج نخست، مرداد موج دوم، آبان موج سوم و فروردین ۱۴۰۰ موج چهارم. اگر با همین رویه ثابت و اختلاف سه‌ماهه پیش رویم، باید اواخر تیر یا هفته اول مرداد، چشم‌انتظار شیوع کرونا باشیم. شاید این بار و بعد از کرونای انگلیسی، میزبان موج دیگر خاندان کرونا مانند کرونای برزیلی و آفریقایی نیز باشیم.

عکس: داوود بهگام | شهرآرا

سعید نمکی، وزیر بهداشت: **هفته آینده هفته سخت کرونا در کشور است.**

هفته سخت

علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا: به قله موج چهارم نرسیده‌ایم. با این شرایط، شهرها از شرایط قرمز خارج نمی‌شوند.

فاصله تا قله موج چهارم

پیام طبرسی، رئیس بخش عفونی بیمارستان مسیح دانشوری: هر موج کرونا حداقل ۲ ماه طول می‌کشد.

هر موج ۲ ماه طول می‌کشد

موج اول با پرواز کرونا به ایران

مقصر موج اول؛ اپیدمی کشوری و پروازهای ماهان

موج اول را با موجی از اخبار عجیب و غریب کرونا شروع کردیم. با سوپ خفاش خوردن چینی‌ها و دردسر سرفه‌هایش برای ما. خیلی‌ها همان روزهای اول، منشأ کرونا و حضورش در کشور را به پروازهای شرکت هواپیمایی ماهان و تبادل مسافر بین ایران و چین ارتباط دادند. کرونا کمی دیرتر از سایر شهرها به مشهد رسید و البته شروع کرونا در مشهد برای هیچ کس دور انتظار نبود. بنابراین برای موج اول، کسی به دنبال مقصر نبود و همه به دنبال راهی برای حذف ویروس وارداتی چینی بودند. روزهای اول فراگیری کرونا در مشهد، همه بسیج شده بودند تا کرونا ریشه کن شود. شست‌وشوی دست‌ها و خوردن دم‌نوش‌ها و مصرف لیمو اوج گرفت. در موج اول، در و دیوار و آسفالت و بلوکه‌های شهر هم از همت بلندمان برای حذف کرونا بی‌نصیب نماند. روزهای اول با خواست مردمی و همراهی شهرداری شست‌وشوی خیابان‌ها در دستور کار قرار گرفت. با همه این‌ها، آمار مبتلایان و بستری‌ها در مشهد هر روز بیشتر از قبل می‌شد. تعداد بستری‌ها و مبتلایان افزایش یافت. الکل و ماسک در مشهد مثل همه شهرهای دیگر نایاب شد. همان روزها مدام خبر پر شدن بیمارستان‌های مشهد به نقل یکی از مسئولان علوم پزشکی مطرح می‌شد.

موجی از استرس همراه با موج اول کرونا شکل گرفت. برای کاهش استرس مردم و به دلیل نبود تخت بیمارستانی در مشهد، سپاه وارد گود شد و معاون بهداشت و امداد سپاه امام رضا(ع) ۲۳اسفند ۹۸، از آمادگی برای پرپایی بیمارستان صحرایی با ظرفیت ۱۱۰۰ تخت خبر داد.

هفته آخر اسفند ۹۸ مسئولان دانشگاه علوم پزشکی مشهد، همه مبتلایان به کرونا در مجموعه دانشگاه علوم پزشکی مشهد را ۴۰۸ نفر اعلام کردند. با این حال برای مشهد وضعیت قرمز اعلام شد. در این شرایط مدیران شهری تصمیم به تعطیلی ناوگان حمل‌ونقل عمومی گرفتند. این تصمیم در شرایطی گرفته شد که همان هفته آخر اسفند، خلیل‌ا..کاظمی، معاون شهردار مشهد، از کاهش ۴۰ تا ۵۰درصدی تعداد مسافران حمل‌ونقل عمومی در بخش اتوبوس‌رانی و مترو خبر داده بود. با این حال شورای پنجم با همراهی شهرداری تصمیم به تعطیلی حمل‌ونقل عمومی مشهد در تعطیلات عید نوروز گرفت. اوج‌گیری اول کرونا در مشهد همانند سایر مناطق کشور به هفته اول فروردین اختصاص داشت و رسانه‌ها ۵فروردین ۹۹ را با اعلام ۱۷۶۲ مورد ابتلا در کشور به عنوان روز رکوردشکنی کرونا ثبت کردند.

حذف محدودیت‌ها بین موج‌های اول تا دوم

اوضاع کرونا در اردیبهشت ۹۹ نه خوب بود نه بد. میزان بستری شدگان و مبتلایان، روند ثابت رو به کاهش به خود گرفت. همین روند از عطش مردم و مسئولان برای پیگیری اخبار کرونا و وضع قوانین کاست. در این شرایط پیش‌بینی‌های خوش‌بینانه‌ای درباره اینکه کرونا تاب و تحمل گرما ندارد، مطرح شد. کنار هم قرار گرفتن این موارد با تصمیم برای حذف مرحله‌به‌مرحله محدودیت‌ها همراه شد. محدودیت‌های حمل‌ونقل عمومی در مشهد کم و کمتر شد. در نهایت از ۷خرداد ۹۹ و پس از ۷۵روز تعطیلی، خطوط مترو مشهد دوباره فعال شد، البته با قید «استفاده اجباری از ماسک».

کرونا از اوایل خرداد، جایگاه خاص و راهبردی خود را در میان تیتر یک روزنامه‌ها و سایت‌های خبری از دست داد و نهایت حضورش در اخبار، به همان رفع محدودیت‌ها محدود شد.

۳خرداد۹۹ نیز خبر بازگشایی تالارهای پذیرایی پس از عید فطر اعلام شد؛ خبری که مُهر تأیید ستاد مقابله با کرونا را نیز داشت. در مشهد نیز تالارها فرایند پذیرایی و جذب مهمان را از نیمه خرداد از سر گرفتند تا باوجود کرونا حال‌وهوای وضعیت سفید به خود بگیرد. خرداد و تیر ۹۹ و فرارسیدن اعیاد غدیر و قربان و فطر، فرصتی برای برپایی جشن‌های بلاتکلیف ماه‌های گذشته بود.

توفان پس از آرامش و رشد ۳۰۰ درصدی کرونا در مشهد

مقصران موج دوم مشهد؛ عروس و دامادها و مسافران

یک ماه از بازگشایی مکان‌ها با شیب آرام برای عادی‌شدن شرایط نگذشته بود که مسئولان علوم پزشکی با کرونا و اخبارش به میان رسانه‌ها آمدند؛ اخباری که گویای وضعیت بحرانی کرونا در بیمارستان‌های مشهد بود. مسئولان رعایت‌نشدن پروتکل‌ها از سوی مردم به‌دلیل بازگشایی مراکز گوناگون را مقصر اصلی اوج‌گرفتن کرونا در مشهد ذکر کردند. هم‌زمان با مشهد، اوضاع کشور رو به یکدست قرمز شدن گذاشت و کرونا در بیشتر شهرها یکه‌تاز میدان شد. شرایط بحرانی کرونا به نحوی شد که مسئولان کشوری، استفاده اجباری از ماسک را از ۱۵تیرماه مصوب کردند.

اما موج دوم کرونا از هفته پایانی تیرماه سراغ مشهد آمد. فاصله حذف محدودیت‌ها تا اوج‌گیری در مشهد حدود دوماه و نیم بود. وضعیت مشهد از اواخر تیر فوق‌بحرانی شد؛ تاجایی که پای معاون وزیر بهداشت را به مشهد کشاند. ایرج حریرچی سری به بیمارستان‌های مشهد زد و پس‌از مشاهده وضعیت بخش‌های کرونایی بیمارستان‌ها، وضعیت موج دوم کرونا را این‌چنین برآورد کرد: تعداد بستری و ابتلا در مشهد روند صعودی به خود گرفته است و شاهد رشد ۳۰۰درصدی در این زمینه هستیم.

او همان‌زمان به این نکته نیز اشاره کرد که ۲۰درصد افراد بستری‌شده در بیمارستان‌های مشهد، غیربومی و مسافر هستند.

حسن جعفری، معاون استاندار، مهم‌ترین عامل افزایش ۳۰۰درصدی ابتلا و بستری بیماران کرونایی را در خراسان رضوی، رعایت‌نشدن پروتکل‌های بهداشتی فردی و اجتماعی و اطمینان کاذب شهروندان دانست.

خبرنگاران رسانه‌ها از جمله صداوسیما نیز در پیگیری‌های خود برای مقصریابی، سراغ بیماران کرونایی بستری در آی‌سی‌یو، نظیر عروس و دامادها و مهمان‌هایی که در مجالس عروسی به کرونا مبتلا شده بودند، رفتند.

بین موج دوم تا سوم؛ دغدغه مدرسه رفتن یا نرفتن

از اواخر مرداد کرونا اندکی عقب کشید و آمار ابتلا در مشهد همانند دیگر شهرهای کشور روند نزولی به خود گرفت. از همان زمان، موضوع دوری بچه‌ها از مدرسه، مشکلات غیرحضوری بودن کلاس‌ها و مشکل ارائه آموزش‌های اجتماعی کودکان به‌دلیل حاضر نشدن آن‌ها در مدرسه جان گرفت و صاحب‌نظران و رسانه‌های مختلف از این مشکلات گفتند. هم‌زمان، موضوع بازگشایی تالارها و ورشکستگی و تعطیلی برخی از اصناف مطرح شد. این بار سالن‌های ورزشی و استخرها نیز توانستند از فهرست محدودیت‌های کرونا خارج شوند و با شرایطی متفاوت با قبل، نظیر کم‌کردن ظرفیت، فعالیت خود را شروع کنند. مدرسه‌ها نیز از نیمه شهریور بازگشایی شد تا سیاست یک بام و دو هوای محدودیت و حذف برای دومین‌بار اجرایی شود. همه‌چیز عادی عادی بود.

هفته آخر مهرماه کرونا با موج‌هایش از شهرهای جنوب غربی، خوزستان و اصفهان قد علم کرد و در مدت یک هفته همه کشور را دربرگرفت.

۶آبان ۹۹؛ دو هفته از شروع موج سوم در کشور گذشته بود و مسئولان دانشگاه علوم پزشکی مشهد، درباره شروع موج سوم کرونا در این کلان‌شهر هشدار دادند؛ هشدارهایی که نتوانست مانع از بروز موج سوم در مشهد شود و از آخرین هفته آبان، آمار بستری‌ها و موارد ابتلا در مشهد روند صعودی شایان توجهی به خود گرفت. آمار تعداد بستری و ابتلا در مشهد هر روز رکورد روز قبل خود را می‌شکست. البته این رکوردزنی محدود به مشهد نبود. در هفته‌های پایانی آبان و اوایل آذر، کرونا در ایران ۳۰بار رکورد ابتلا و تعداد بستری میزبانان خود را شکست و عبارت «رکوردزنی کرونا» در ایران، کلیدواژه تکراری آن روزها شد. کرونا در موج سوم تعداد زیادی از بیماران را به کام مرگ کشاند. در مشهد و براساس اعلام دانشگاه علوم پزشکی، بعضی روزها آمار فوتی‌ها دورقمی شد. در کشور نیز به‌عنوان نمونه فقط در ۱۲آبان، تعداد ۴۴۰ بیمار کرونا فوت شدند.

خیلی‌ها موج سوم را به بازگشایی مدارس ارتباط دادند. وزارت بهداشت البته همچنان مردم و سهل‌انگاری آنان را در ردیف اول مقصران اوج‌گیری کرونا می‌دانست، هرچند این بار به سردی هوا و هم زیستی سرماخوردگی‌های فصلی با کرونا نیز اشاره می‌کرد. ۲۲آذر ۹۹ با کاهش تعداد بیماران در بیمارستان‌های مشهد، مسئولان خبر از خروج موج سوم از مشهد دادند.

بین موج سوم و چهارم؛ صف مرغ و جان آدمیزاد!

اما پیش‌بینی برای موج چهارم از همان ابتدا بر سهمگینی آن استوار بود. مسئولان دانشگاه علوم پزشکی مشهد همراه با دیگر مسئولان حوزه بهداشت بعد از سابقه نزدیک به یک‌ساله حضور کرونا در ایران و مشهد، سعی کردند قبل از اتفاق، هشدار دهند. آن‌ها هشدارهای خود را با توصیفاتی نظیر «موجی سهمگین» از روزهای نخست زمستان ۹۹ شروع کردند. این پیش‌بینی براساس برآورد کلی وزارت بهداشت و درمان مبنی بر شروع فصل آنفلوآنزا و سرماخوردگی و ادغام این دو بیماری با کرونا مطرح می‌شد.

مهدی قلیان، معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مشهد بهمن‌ماه و پس از آنکه چند کلان‌شهر در شرایط پیک(اوج) و افزایش تعداد بیمار قرار گرفت، این هشدار را این‌طور بیان کرد: پس از اهواز، ساری و اصفهان، اکنون مشهد در نوبت خیز چهارم کووید۱۹ است. او معتقد بود که موج‌های کرونا در مشهد دو تا سه هفته عقب‌تر از سایر کلان شهرهای کشور است. البته پیش‌بینی‌های مسئولان برای کولاک کرونا در زمستان، با آنچه ثبت شد، فاصله داشت. مشهد زمستان کرونایی را آبی پشت سر گذاشت.

اوضاع آبی بهمن‌ماه مشهد با مشکل کشوری کمبود مرغ و روغن همراه شد. مردم برای خرید مرغ و روغن در صف ایستادند. صف‌های مرغ و جان آدمیزاد با فاصله‌های حذف‌شده...

کولاک در بهار

مقصران موج چهارم؛ مهمانی، صف مرغ و نژاد انگلیسی

تا سه روز مانده به پایان شروع سال جدید، مسئولان و مردم سر دوراهی رفتن به سفر یا در خانه ماندن بودند. در نهایت با مشخص شدن آخرین رنگ‌بندی‌ها، به مردم برای سفر به شهرهایی که قرمز و نارنجی نبودند، اجازه داده شد. جعفری، معاون زیارت استاندار خراسان رضوی، به ورود ۱/۵ میلیون مسافر به مشهد در اولین روز فروردین اذعان کرد.

از هفتمین روز فروردین، ساعت محدودیت آمدوشد شبانه یک ساعت افزایش یافت. مسئولان ستاد مقابله با کرونا هم به مهار کرونا اشاره کردند. ۱۰ روز بعد، کرونا وحشی‌تر از قبل اوج گرفت. موج چهارم با عبور تعداد مبتلایان از ۲۰هزار نفر و فوتی‌ها از ۴۰۰ نفر شروع شد.

اکنون مایيم و موج دوباره کرونا و محدودیت‌ها و گلایه‌هایی از جنس رعایت نکردن پروتکل‌ها از سوی مردم، و دوباره نقطه سر خط.

با ما در ارتباط باشید

پیام‌رسان

رایانامه info@shahrara.com — ۰۹۱۵۴۲۹۴۵۸۰

پیامک ۳۰۰۰۷۲۸۹ — ۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰

تلفن ۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵ — ۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰

حرف مردم

اجتماعی

شهروند| مسئولان فرهنگی به این مسئله مهم بیشتر توجه کنند! دختران به تقلید از برخی در فضای مجازی فقط به فکر ظاهر و زیبایی هستند؛ همه چیز را در زیبایی می‌سنجند!

علوم پزشکی

بازار الماس شرق در خیام شمالی به دستور اتاق اصناف تعطیل شده؛ در چندقدمی آن بازار بین‌المللی سپاد فعال است.

آستان قدس

رضا کامروایی| بازارچه خواجه مراد تخریب شد. آمدند اول شهرک طرق بلوکه گذاشتند که تمام اراضی طرق متعلق به آستانه قدس است که چنین چیزی نیست. حالا آمدند با همین ادعا داخل طرق دفتر زده‌اند و می‌خواهند به مردم سند زمین بدهند و با اقساط عجیب از مردم پول بگیرند. این کار درست است، آن هم برای مردم اینجا که بیشتر از قشر ضعیف هستند و کارگرند؟!

شرکت مخابرات

سیفی نژاد| اینترنت در محدوده قاسم‌آباد، خیابان نهضت، قطع است. توسط همسایه‌ها پیگیری لازم انجام و نامه به امام‌جمعه مشهد نوشته شد اما اقدامی صورت نگرفته است. فرزندانمان کلاس آنلاین دارند و نمی‌توانند از کلاس‌ها بهره ببرند. فصل امتحان بچه‌هاست ولی اینترنت قطع است. پیگیری کنید.

روستاها

۱۶۰ ... ۰۹۳۵| ۱۲سال است که دارم برای آسفالت جاده دست‌گردان به شهرداری زنگ می‌زنم. به روزنامه‌ها و گزارش ۵ پیام می‌دهم و زنگ می‌زنم ولی دریغ از یک پاسخ. گناه مردم این روستا چیست. برسید از اینکه همین‌طور که شما جواب می‌دهید، خدا جوابتان را در دنیا و آخرت بدهد.

دولت

۸۲۷ ... ۰۹۳۶| در روزنامه‌ای نوشته بودند که رکورد گرانی مسکن در دولت فعلی به ۶۹۰ درصد رسیده است! خیلی ممنون دولت و وزارت مسکن! چقدر زحمت کشیدید!

شهروند| از مسئولان بپرسید اگه قرار است بسته معیشتی را کمتر از چیزی که بر اساس قانون مصوب کرده‌اند، واریز کنند چرا توی بوق و کرنا می‌کنند که بسته معیشتی را واریز کردیم! امروز پیام آمده ۵۱هزار تومان واریز کرده‌اند به جای ۵۵ هزار تومان. دلیل این واریزی کمتر را پیگیری کنید.

علوم پزشکی

ایوب حسامی| هجوم مردم بعد از افطار به پارک گل آرای محله امیرالمؤمنین(ع) گلشهر! با این موقعیت کرونایی از بسیج ناحیه میثم و کلانتری ۲۶ گلشهر خواهشمندیم برای امنیت و سلامت اهالی این قسمت اقدام کنند.

فرهنگ شهروندی

جعفر طیرانی| کاش روزی بیاید که رفت و آمد با دوچرخه در شهر برای مردم افتخار باشد. کاش داشتن خودرو شخصی افتخار نبود. کاش ساخت مسیرهای خودرو برای مسئولین افتخار نبود. کاش هزینه از پول این ملت برای تخریب محیط زیست افتخار نبود. کاش کمی مسئولین نگاه توجه و تفکرشان بازتر بود به آینده. خودرومحوری؛ کاش این دور باطل تکراری و از تصادفات تا تخریب محیط زیست و آلودگی هوا و... تمام می‌شد و همه برای ساختن شهری انسان محور تلاش می‌کردند.

شهرداری

شهروند| جانباز ۷۰درصد هستم و یک سال‌ونیم است برای گرفتن پروانه در شهرداری مشهد گیر کرده‌ام و خلاف شهرداری را با افزایش سه‌برابر پروانه، من باید پرداخت کنم!

۸۹۷...۰۹۱۵| به وضعیت آسفالت تقاطع چهارراه فلاحی و شریعتی و تقاطع چهارراه فلاحی و بولوار شاهد رسیدگی کنید.

۳۵۵...۰۹۱۵| چرا بوستان ۶۳هکتاری جنوب مشهد ۳ماه دیگر بهره‌برداری می‌شود ولی بوستان بهار بعد از گذشتن ۲۰ سال از کلنگ‌زنی هنوز تکمیل نشده؟ رودپارک، کوه‌پارک، بوم‌پارک و کشت‌پارک را کمتر از یک سال تکمیل می‌کنید.

شهروند| باتوجه به اینکه هوا گرم شده و ویروس کرونا هم بسیار خطرناک است، گزارشی درباره چند خودرو حمل زباله خانگی که درِ خانه مردم با بار زباله، پارک می‌کنند، تهیه کنید. چندین بار با ۱۳۷ هم تماس گرفتیم ولی هیچ اثری نداشته است؛ طبرسی شمالی ۴ نبش یا داخل نظامدوست ۲۷.

محمد| رفاهیاتی که شهرداری مشهد برای ماه رمضان و نیمه شعبان پرسنلش تخصیص داده است، گویا به همه اداره‌ها و سازمان‌ها داده‌شده جز ما پرسنل سازمان فردوس‌ها.

جوابیه

جمع‌آوری اضافات دکه‌ها براساس قرارداد انجام شده است

۰۹۱۵...۱۱۷| اقدام جدید سازمان میادین در جمع‌آوری سبدهای آویز مطبوعات بر بدنه کیوسک‌ها یا خراب کردن فضای اطراف کیوسک‌ها برای چیدمان مطبوعات نشان از چیست؟ به عنوان یک رسانه پیگیری کنید که دلیل این کار چیست. در چند هفته اخیر چه بلایی بر سر کیوسک‌های مطبوعات نازل شده است؟

روابط عمومی سازمان میادین| با عنایت به موضوع قرارداد فی‌مابین در خصوص ممنوعیت نصب هرگونه تابلو سایه‌بان، چیدمان وسایل و موارد دیگر در خارج از کیوسک و معابر عمومی و نداشتن مصادیق سد معبر، بعضی از کیوسک‌داران اقدام به نصب پله و گذاشتن جعبه، صندلی و چیدمان وسایل، سایه‌بان و ال‌ای‌دی و همچنین نصب زواید مانند میله‌های آنتن و غیره بر بالای کیوسک‌ها و در خارج از دکه و در معابر عمومی می‌کنند که باعث نازیبایی منظر شهر شده و جزو مصادیق سد معبر نیز هست. لذا با توجه به هزینه‌های روزمره شهرداری بالاخص در ابتدای سال برای استقبال از بهار و زیباسازی و فضاآرایی شهر با گل کاری و فضای سبز و نصب المان‌ها و تناقض این گونه موارد با زیباسازی سیمای شهر و مفاد قرارداد، نسبت به جمع‌آوری اقدام شده است.

جعفری، معاون زیارت استاندار خراسان رضوی، به ورود ۱/۵ میلیون مسافر به مشهد در اولین روز فروردین اذعان دارد. ۱۷روز بعد کرونا وحشی‌تر از قبل اوج گرفت. موج چهارم با عبور تعداد مبتلایان از ۲۰هزار نفر و فوتی‌ها از ۴۰۰ نفر شروع می‌شود